

HÉTFŐ

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik minden hétfőn délelőtt.

Kéziratokat vissza nem adunk.

ELŐFIZETÉS
Egy negyedévre
2 korona

Telefon szám 503.
Hirdetések díja: megállapo-
dás szerint

Egyes szám
5 krajcar
(10 fillér)

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Zrínyi-utca 2 szám. t. eme-
let Sebesy-ház

IV. évfolyam.

ARAD, 1910. SZEPTEMBER 12.

34. szám.

Az aradi vásártér.

Nincs hálátlanabb dolog, mint aradi közügyekkel foglalkozni. Arad város e tekintetben egy speciális város, hol a közügyeket még ma sem tudják egy semleges magaslatról bírálni, hanem minden esetben érdekelt csoportok állanak egymással szemben, kik a köz érdekében egyéni érdekeiket feláldozni nem képesek és nem akarják.

Láttuk ezt a várba vezető hid kérdésénél, a kulturpalotánál, színháznál és minden olyan kérdésnél, hol a város egyik részének érdeke ellentétes volt a város másik részének érdekével. Legjobban láthatjuk azonban a közérdek mellőzését abban a harcban, mely ma csak az útegek elhelyezésénél tart, hogy elhelyezzük-e a vásárteret avagy sem.

Hát hogy elhelyezni kell, a felett vitázni nem lehet, legfeljebb csak csudálkozhatunk azon, hogy ez még meg nem történt. Csudálhatjuk az egyéni vidékeknek azt a szívós megóvását a közérdekkel szemben, mely ebben a kérdésben megnyilvánult.

Már a Szabadságtér befásításának vagy a napi piac ott tartásának kérdésénél, a szabadságharci emlékszóbor iránt tartozó kegyelet és jó izlés arcú lüetésével sikerült a közérdeket háttérbe szorítani, s azt hisszük ez a siker adott erőt ugyanannak az érdekeltségnek az állatvásárnak a régi helyen való megtartása iránti harcban s ugyanez az érthetetlen siker gyengítette az intéző hatóság erőit, hogy ebben a kérdésben a közérdek mellett szóló ezer és egy indok dacára semmit sem tett.

Az óvártéri állatvásártér, a töltés át-

helyezése, a vashidak felépítése és a parcellázási előmunkálatok miatt alkalmatosságát teljesen elveszithette.

Eddig sem volt az állatvásároknak ott tartása szerencsés gondolat, de a változott viszonyok folytán egyenesen botrány a vásárnak további ott tartása.

A piac megközelítése a lehetetlenséggel határos, az állatok elkülönítése kivihetetlen, a közönség esős időben nyakig sárban és szemétkben kénytelen járni s mind e mellett a tér egy rendes piaci forgalmat befogadni sem képes.

Mindezek az okok magukban elégségesek lettek volna, hogy a hatóság minden további tárgyalás nélkül hivatalból elhelyezze a vásárt, annál is inkább, mert hiszen egy olyan szépen berendezett vásárterünk van, amilyennel kevés város dicsekedhet.

Igaz, hogy az óvártéri érdekeltség azt mondja, hogy a Waggongyár és Westinghouse-gyár létesítése óta ez a tér is kicsi, ez az érvelés azonban mellettük semmi esetre szólhat, mert az óvártérnél legalább is ötszörte nagyobb és így bizonyos, hogy a vásár ott tartása ebből a szempontból is ötszörte előnyösebb.

De vannak egyéb szempontok is, amik tulajdonképpen kell hogy vezessék azt a várost amely kereskedelmi életére, annak fejlesztésére valamit ad.

Azt az egyet letagadni nem lehet, hogy Arad városába az állatvásári élet bevezető utai a pécskai, kurticsi, sofronyai, szentpáli és radnai utak, Gáj és egyéb külvárosok.

Ha előveszük Arad és környékének térképét látni fogjuk, hogy az óvártér

az utaktól legmesszebben esik, míg a vásártér a legközelebb. Tovább menve az óvártérnek az a hátránya is van, hogy a hozzávezető út, mind a főutakon vezet keresztül ami egy cseppet sem előnyös, mert a felhajtott állatok az amugy is keskeny és nagyforgalmu utakon veszélyeztetik a közbiztonságot és köztisztaságot.

Hányszor láttuk a felhajtott állatokat a Baross-parkba berohanni, a városház előtti teret letiporni, a polgári iskolás kislányokat veszélyeztetni, és az Andrassy-uti vásárosok sorait megbontani? Minden pénteken előfordul ez.

Az sem állja meg helyét, hogy a vásártérről — a vásárosok nem kénytelenek a város belsejét érinteni — nem fognak bejönni, ami kereskedelmünkre hátrányos. Ez nem áll, vagy leglább is nem így áll.

Az állatvásár látogatói falusi emberek, kik rá vannak utalva Arad kereskedelmi piacára amit nem találhatnak meg máshol, mint ott, ahol eddig megtalálták.

Tény, hogy egy pár óvártéri korcsma, szatócs stb. kis üzlet tönkre fog menni, de hát hol van az megírva, hogy a közérdeket ezek szempontjából kell latolni, mikor ezer más érv ezek ellen szól?

A Szabadságtér és környékbeli kereskedőknek semmi okuk a félelemre nincs, mert az ő vevőközönségük ugy is fogja felkeresni őket, legfeljebb az Asztalos Sándor utcában néhány a köznépi szükségletét kiszolgáló üzlet vesz az üzleti forgalmából, ezzel szemben nyereség a vásártér környékének ilyen természetű kereskedelmi fellendülése, vesz-

Iskolakönyvek jó és erős bekötését

jutányos árak mellett elvállalja

Zlinszky István és Társa könyvkötészete Aradon.

teség tehát — közérdek szempontjából és nem érdekeltségi szempontból — nincs.

Nem tudjuk hogy fog végződni az egyéni érdekeknek ez a harca, lehet hogy szokáshoz hiven ismét győzni fog a közérdeken s ez csak újabb bizománysága lesz, hogy Arad hü maradt önmagához. (—)

SZEMLE.

*

(A durvaság iskolója.) A küzdőtér eleve-nedik. A közélet szereplői visszatérnek. A hideg nyár adta szünet után kezdődik a gyülekezés az új, a további munkához. De mielőtt még rákerülne a sor, az ellenzék egy részénél kétségtelen jelei mutatkoznak annak, hogy az őszi munka helyett, a mely új javakat termel az országnak, őszi harcot szeretne, a mely rombolja a már meglevő javakat is.

Többször jeleztük azt az álláspontunkat, a mely a kormány és a munkapárt álláspontja, hogy az ellenzéki bírálatok, ha komoly és hozzáértő, nemcsak nem porhoseszkáljuk, hanem egyenesen szükségesnek, nélkülözhetetlennek, a helyes kormányzati munka s a nemzeti fejlődés egyik legjelentősebb tényezőjének tekintjük. Kétségtelen is, hogy a politikai harc, ha arra ok és alkalom adódik, ha benne komoly elvi céllal, komoly erőd méltó módon mérkőznek, szintén nagy lendületet adhat a közéletnek, javára válhat a nemzetnek.

A jelek azonban, a mely az ellenzéki táborok egyik-másikát mutatkoznak, nem efaa bírálat vagy elvi harc elkövetkezésére vallanak, hanem éppen ellenkezőleg a régi tartalmatlan és bárdolatlan harci mód felújítására nyújtanak kilátást. Még itt sincs az őszi, a politikai munka még sem kezdődött, annak rendjét, tartalmát, irányát még nem is ismerik, s máris nyers elvakult és értelmetlen durvaságokkal szólal meg az ugynevezett „ellenzéki kritika”. A bírálat fogalmának megcsúfolása, e szóval nevezik azokat az éretlen, gyerkőchangan írott politikai cikkeket, a melyek nyáron közeledtével egyre sürűbben jelennek meg. Nyári unalmát akarja tán elűzni némely sorokbaszorult férfiú, vagy a nagy vereség után politikai bátorságot akar önmagába disputálni, nem tudjuk. És pamfletezők lélektanát nem is kutatjuk. De kétségtelenül megállapíthatjuk hogy ezekre a bárdolatlan dühöngésekre sem a politikai helyzetben, sem a nyári szünet alatt történetekben, sem a közeledő őszi ülésszak munkatervében semmi ok és alap nincs. Sőt meg kell állapítanunk azt is, hogy még súlyos ok sem ad jogot arra a piszkoló hangra és arra az általánosságokban mozgó rosszhiszemű vádaskodásra, a mely ma is megszólal egyik ellenzéki lapunk hasábjain. Koresmai kortespeszédekben, borközi állapotban is ostoba és izléstelen lenne az olyan förmecés, mint a miyennei ma egy „kirekedt” néhai honatya

szeretné megkötyagosítani az olvasóit. Mindaz a korlátosság és rágalom, a melylyel némely politikai kizárólag politikai és pártérdekből körülövezték Khuen-Héderváry Károly gróf alakját és egyéniségét, hogy elszigeteljék tőle a magyar közvéleményt, mindaz a botorság és rosszhiszeműség az eddigiekénél is alantibb módon próbálkozik meg újra a nyilvánossággal.

A kigyót-békát kiabáló azonban elfelejtette, hogy az untig ismert ostobaságokat a közelmúlt eseményei teljesen lejáratták a magyar közvélemény előtt, melynek számára jóleső meglepetés volt mikor a rágalmak koromfelhőjéből gróf Khuen-Héderváry Károly alakja a maga igazi mivoltában, tisztán, nemesen, s az éles szemű, határozott irányú, előrelátó és higgadt politikai színében bontakozott ki. Az a nagy politikai siker, a melylyel az ország rendjét helyreállította, némi részben éppen annak a visszahatásnak tudható be, a mely az ország közvéleményében a politikai rágalmozók és tintatartódobálók ellen beállott. A ki tehát még most is afféle pamfletezéssel próbálkozik, az nem csak jóhízeműségről, hanem ítélőképességéről is medőbentő bizonyítványt állít ki. Egyéb célt el nem ér vele. A közvélemény már nem ugrik be az efélének, sőt még a komoly ellenzéki is utálattal fordul el az eféléstől.

Az a törekvés, amelylyel némely ellenzék-kick régmúlt durvaságokat komoly politikai munkához nem illő bárdolatlanságokat akarnak tán meghonosítani újra, remélhetőleg nem talál visszhangra egyetlen igaz politikusnál sem. Bizonyos azonban, hogy a mennyiben valaki ezzel a harcmodorral megpróbálkozik, a parlament s a közvélemény részéről alapos leckében fog részesülni.

Somoskeőy előzetes letartóztatásában.

Budapestről jelentik: A rendőrség mint ismeretes tegnap este a főkapitányságon őrizetbe vette Somoskeőy és Somosújfalusi Somoskeőy Gézá, a hírhedt szélhámost ki a rendőrségen bankárnak mondta magát. Kovács Ilona jelentete föl s azzal vádolta, hogy az Andrassy-utj üzletéből 800 korona készpénzt jogosulatlanul elvitte. Somoskeőy kihallgatása a hajnali órákban ér véget amikor kijelentették előtte, hogy előzetes letartóztatásba kelyezik. Vasárnap délelőtt dr. Marjovics Jenő kapitány újból kihallgatta s ez a kihallgatás délig tartott. Somoskeőy ártatlannak mondja magát s azzal védekezik, hogy joga volt a pénz elvételéhez, mert az üzlet közös tulajdona Kovács Ilonával. A hiányzó 800 koronát Schwarzer intézetébe fizette be Kovács Ilona apolási díjaira. Azzal érvel, hogy miután Kovács Ilona még szombaton eltávozott az intézetből a pénzt hiánytalanul megtalálják az intézetben Kovács Ilona megelégette a férjével való örökös összekoccanásokat s azért tette a följelentést a rendőrségen, hogy ilyen módon megszabaduljon férjétől.

Az aradi tejmizériák.

— Látogatás az Aradi Tejcsarnok telepén. —
Arad, szept. 12.

A kormány most készíti elő az élelmiszerhamisítókrol szóló törvény reformját, mely az eddigi rendelkezések szigorítását fogja célozni s mikor ezt a fontos kormányintézkedést várja az ország lakossága, Aradon a közigazgatási bizottság keztyüs kézzel nyul a méregkeverők fészkeibe. Nem akarjuk hinni, hogy a közigazgatási bizottság, addig is, míg a munkában levő törvénytervezet elkészül, követni fogja ezt a helytelenül alkalmazott humánus felfogást. A folytonosan megismétlődő tejhamisítások meggyőzik majd a közigazgatási bizottság tagjait is arról, hogy az élelmiszerhamisítókat a méregkeverőkkel kell egy osztályba sorolni s azokkal a lehető legszigorubban kell elbánni, mert nem a szabad kereskedelem sérelme volna az, ha a tejtermékek piaci árusítása megtiltatnék legalább is addig, míg a Hecht dr. által kezdeményezett intézmény létre jön, ahol az ellenőrzés tökéletesebb lehet, hanem egyenesen követelmény a nagyközönség léterdeke és egészsége érdekében.

Főöslegesnek tartjuk megisméteini azokat az állapotokat, amelyek az aradi élelmiszerpiacon uralkodnak a tejáruk körül. Minden leírásnál hatásosabb dokumentumok maguk az események, a folytonos telepüesek. Igaza van Hecht Arnold dr.-nak az új egészségügyi intézmények felállítására vonatkozó beadványában, mikor a tejmizériákra célozva azt mondja: A tejnemű élelmiszereket csak fedett helyiségben szabad árusítani, mert a szabad helyeken a jó tej is egészségtelenné válik az élelmiszerekhez jutó piszok által. Miért nincs panasz a tejcsarnoki teje? Mert a kezelés higiénikus!

Alkalmunk volt megtekinteni az Aradi Tejcsarnok ujonnan berendezett s modern gépekkel felszerelt telepét, amelyről minden elfogulóság, vagy reklámcinálás nélkül csak elismerőleg irhatunk. A tej kezelése olyan figyelemmel történik, hogy a legfontosabb higiéniai követelmények is kielégítési nyerneek. A tejcsarnok a legnagyobb aradmegyei uradalmaktól szerzi be a tejszükségletét. A telepen az uradalmaktól beérkező egészséges tejet először higiénikus gépekkel átszűrnek s ezáltal a legpáróbb idegen anyagokat is eltávolítják. Ezután következik az üvegek megtöltése, amely érdekes módon történik. A melegvízzel kiforrázott üvegeket megtöltik tejjel s nyomban a tejkazán mellett az üvegek száját lepecsételik, nehogy a széthordásnál az alkalmazottak esetleg megpróbálkozhassanak vízzel fölkeverni a tejet. Különböztet a hamisítás teljesen ki van zárva, mert az üzem fölött a tejcsarnok tulajdonosa, vagy családjának valamelyik tagja személyes felügyeletet gyakorol.

A hűtés szénasavas léghűtőgépekkel történik. A léghűtő kamra 1—2 fokra lehűti a tejet, úgy, hogy tartósága fokozódik és a bakterium szaporodását, vagy inficiálását kizárja.

A telep helyiségei aszfaltozva, csatornázva vannak, szeles s a falakon porcellán

Barry, Engelhardt, Hu-man-ic King, Moccasius, Lingel és Progress elsőrendű gyártmányok különlegességei már megérkeztek

Weinberger János kizárólagos cipőraktárában

Arad, Andrassy-tér 20 szám. Telefon szám 312

kockák húzódnak végig, amelyeket naponta többször vízzel lemosnak. Nemcsak a helyiségekben találkozunk példás tisztasággal, hanem a kezelő-gépek is minden tekintetben megfelelnek a higiénia szabályainak. Meg kell említenünk, hogy a hatósági egészségügyi vizsgálatok minden alkalommal elismerést hoztak a tejcarnok tulajdonosainak. A tejcarnok által forgalomba hozott tej, dacára a költséges higiénikus kezelésnek, csak ritkán drágább a piaci tejnél 1—2 fillérrel, néha olcsóbb is. És ezért az 1—2 fillérért vásárol a lakosság nagyrésze megmérgezett élelmiszereket. A piaci tejföl és vaj a betegségek valóságos melegágya, mert míg a tejet felforrallják, ezeket nyersen élvezik, a baktériumokkal együtt. A háziasszonyoknak alkalmuk nyílik látni a piacon, hogy miként kóstolja meg a tejfölt 10—15 cseléd mosdatlan szájával, piszkos ujjával addig, míg végre egy uriaszony vesz belőle és visz haza gyermekeinek. Amíg az a piszkos rongyba tekert darab vaj, amit a sváb-asszony a poros országuton hozott be és a Szabadság-tér aszfaltjára telepített, egy uriház asztalára kerül, ugyancsak 10—15 fekete köröm szántotta végig és inficiálta.

NYÁRI MUZSA.

Komédiások a szinkörben.

*

Levél a szerkesztőhöz.

A szerkesztőhöz intézett levelek nagy többsége tudvalevőleg a redakciókban születik meg. Ha ugyanis a szerkesztőnek kissé kellemetlen valamely témát megbolygatnia, ír önmagának egy színes, felháborodással vagy megbotránkozással telt levelet s erre azután válaszol a gusztusa szerint.

Mindezt azért mondtuk el előljárójában, mert az alább következő néhány soros levél véletlenül nem apokrif s csakugyan a posta hozta ma hozzánk. Kijelentjük azonban, hogy arra szükségünk sem volt, mert amit a levél kíséretében elmondunk, azt elmondottuk volna a levél nélkül is.

A női kezekre valló sorok ezek:

Tekintetes Szerkesztőség!

Olvasom a napilapok kritikáit és noha van közöttük félkemény is, mégis lehetetlen nem önökhöz fordulnom, hogy az Ég szerelmére, mondjanak őszinte bírálatot a berlini szépségestékről.

Régi hívük:
Athéne.

Igy Athéne önagsága (vagy ur?) s mi szívesen állunk rendelkezésére, bár nem egészen olyan alakban, mint ahogyan ő kívánná. Nincs értelme ugyanis, hogy komoly kritika tárgyává tegyük ezeket a minden komolyság nélkül való estéket, amelyek legfőleg azon újítás révén érdemlenek említést, hogy a közönség a neki nem tetsző számokat egyszerűen lefújta, félbeszakította, de igenis okunk megkérdezni Szendrey Mihálytól, hogy vajon összeegyeztethetőnek tartja-e a nyári szinkör művészi mivoltával, no meg a jó izléssel, hogy ilyen truppenak adja azt albrétletbe?! Tisztelet a társaság vezetőjének, akinek van valamelyes neve a színház világában, de gunymosoly és szájalom a társaság tagjainak, akik együtt és egyenkint nem érnek annyit, mint egy harmadrendű hippodrom produkciói.

Tartozunk az igazságnak ezeknek elmondásával, bár egy pillanatra sem akarjuk vádolni a „művész” hölgyeket és urakat. Őket hozták, meg is fizetik, hát miért ne játszanának. Ellenben Szendrey Mihály igazgató már ismerhetné a város közönségének izlését s neki egyszerűen nem volna szabad alkalmat adni, hogy berlini szépségesték cégére alatt és mellett tizenhatodrangú kóklerek kerüljenek az aradi Muzsa-hajlékba.

Az aradi színügyi-bizottságnak kötelessége örködni a színház nivója fölött s bár ezt a kötelességét nem igen szokta teljesíteni, szeretnők hinni, hogy ez egyszer a berlini szépségesték garnirungját szóvá teszik olyan helyen is, ahonnan Szendrey is tudomásul veszi a kritikát.

Elfogyott a pénz...

Nem köveznek ebben az évben.

Szükség van a bettermentre.

— A „Hétfő” riportja. —

A külvárosi polgárságra meglepetés vár: a tanács ebben az évben nem szándékozik köveztetni, mert elfogyott a fedezet. Tetszik érteni: nincsen pénz, hát nem lesz kövezés. Aszfaltokkal most már csak ellennénk látva valahogyan, csak a külvárosi utcák rendezésére volna még szükség. A tanácsban meg van a jóakarát, szó sincs róla, de a kövezéshez a jóakaraton kívül más is szükséges. Hogy ne mondjunk egyebet: pénz. Ez pedig nincsen. Az elmúlt esztendőben végzett utburkolási munkálatokra felvett kölcsönök annuitása anynyira felszaporodtak, hogy teljesen kimerítették a kövezési alapot. Ehhez még hozzájárult a peresztetés is, amelylyel a Weitzer-waggongyár kövezetvémentességhez jutott. Ez év tavaszán, miután a kövezetalap jövedelmét túlhaladták a kiadások, a törvényhatósági közgyűlés megszüntette s kimondotta, hogy ezután a házipénztárba utalja a jövedelmeket s viszont a kiadások is a házipénztárt terhelik.

Ez az év tavaszán történt s a hulló falevelekkel elérkezett a kövezési program összeállításának ideje. A mérnöki hivatal azonban ezideig nem állította össze a programot s mint pozitív értesülésünk szól, nem is fogja összeállítani. A tanács kimondotta, hogy a kövezési munkálatokra ebben az évben nem talál fedezetet s így a program összeállítása is felesleges, mert nem fognak kövezni. Ugyanezt fogja kimondani a tanács a jövő évben is, ha közben a törvényhatósági bizottság meg nem gondolja magát s behozza az értéknövekedési adót (betterment), amely kiegészíté a várost a sárból. A betterment behozatala évente mintegy 40.000 korona jövedelmet hajtana a városnak s ennek az összegnek a legnagyobb részét az utcák kövezésére fordíthatnák. Negyven ezer koronából jelentékeny munkálatokat lehetne végrehajtani, míg ha a háztulajdonosokból álló törvényhatósági bizottság úgy találja, hogy Aradon nincsen szükség a bettermentre, akkor ki tudja, még hány esztendeig nélkülözni fogják a külvárosi polgárok az utcák járhatóságának rendezését. Ezért kellene egyszer már komolyan hozzáfogni a betterment behozatalára vonatkozó beadvány tárgyalásához, mert az al-, aztán az aljabb, még aljabb

és a legaljabb bizottságok kiküldésével csak játékot üznek a komoly kérdésből.

Virilista uraim és háziurak, az egyszer ne azt nézzék, hogy miből van maguknak hasznuk, hanem legyenek figyelemmel arra is, hogy miből lehetne a város szegényebb polgárainak is egy kis kényelmük azért a sok adóért.

Méreg, tűz és beretva.

Borzalmas öngyilkosság.

Egy aradi ifju rémtette.

— A Hétfő riportja. —

Szerendán György aradi 27 éves vaskereskedőjét vasárnap délután az ótemetőben, a sporttelep közelében borzalmas módon vált meg az élettől. Öngyilkossági szándékából először szublimátoldatot ivott, majd magát több helyen beretvával megvágta s végül egy szénaboglyát meggyújtott s a lobogó lángtengerbe vetette magát.

A tüzet azonban csak egy ideig állta, aztán kiugrott s vagy harminc-negyven lépést szaladt, súlyos égési sebekkel borítva lt aztán összeesett.

A rendőrség ájultan találta meg az ifjút, akit a kórházba szállítottak, ahol délután 5 órakor meghalt.

A halálraszánt ifju, aki háromszoros öngyilkossággal vált meg az élettől, reménytelenül szeretett.

AMIRŐL CSAK SUT IROGNAK.

Leánybucsu.

Sok hihetetlennek látszó dolog van a világon, de ezek között is csaknem az első helyen áll az, hogy egy orfeum-diva férjhez megy. Nem azért, mintha a brettli csillagai nem éppen olyan joggal kívánhatnának maguknak férjet, mint akárki más nőnemű teremtés, de mert ők rendszeresen meggondolják, vajjon érdemes-e a bizonytalan, de nagyobbára jövedelmező bohém-életet felcserélni egy némileg biztosnak látszó, de mindenesetre szürkébb étellel.

Ezért történt aztán a multkoriban, hogy a Jaulus-orfeum egy divájának házassági hírére igen sokan fogadták mosolyogva s a hír nyomán szinte burjánzottak a rossznál-rosszabb viccek, különösen annak hatása alatt, hogy az állítólagos vőlegény jómódu vidéki kereskedő. Amellett fiatal is, tehát voltaképpen szerelmi házasságról van szó.

A szerelmi házasságokat az emberek szívesen látják pelyhedző állu ifjak és tizenhat éves bakfisok között, s hisznek azokban akkor is, ha két ember úgy lesz egymásé, hogy előbb mástól szakadnak el. De mikor valaki olyan nővel lép „szerelmi” házasságra, aki naponta a szerelem járulékait kamatoztatja, no hát ott már bajos mosoly nélkül gondolni — a férfire.

Hát így esett az mostanság is. A kaján, kételkedő emberek konokul nem hittek, mesének tartották az egész házasságot, amikor azonban meggyőződtek arról, hogy a vőlegény

Ervényes 1910.
május 1-től.

MENETREND.

Ervényes 1910.
május 1-től

Magyar királyi államvasutak.

Vonatok érkezése Aradra

Budapest felől:		
Gyorsvonat	este	6.54
Személyvonat	d. e.	6.02
Gyorsvonat	d. u.	12.12
Személyvonat	d. u.	3.29
Személyvonat	este	9.00
Tóvis felől:		
Gyorsvonat	d. e.	8.08
Személyvonat	regg.	4.38
Gyorsvonat	d. u.	4.03
Személyvonat	d. e.	10.50
Személyvonat	este	8.50
Temesvár-Józsefváros felől:		
Személyvonat	regg.	6.15
Vegyesvonat	d. e.	4.48
Személyvonat	d. u.	12.17
Személyvonat	este	7.09

Vonatok indulása Aradról.

Budapest felé:		
Személyvonat	regg.	5.09
Gyorsvonat	d. e.	8.10
Személyvonat	d. e.	11.25
Gyorsvonat	d. u.	4.16
Tehervonat személyszállítással	d. u.	4.51
Személyvonat	este	9.30
Tóvis felé:		
Gyorsvonat	d. u.	12.21
Személyvonat	d. u.	2.14
Személyvonat	d. e.	4.04
Gyorsvonat	este	7.04
Személyvonat	regg.	6.32
Tehervonat személyszállítással	este	10.00
Temesvár-Józsefváros felé:		
Személyvonat	regg.	7.30
Személyvonat	d. e.	11.06
Vegyesvonat	d. u.	3.58
Személyvonat	este	11.00

Az Arad-csanádi egyesült vasutak.

Szeged felől:

Személyvonat	d. e.	8.13
Motoros	d. e.	10.47
Motoros	d. u.	2.46
Gyorsmotor	d. u.	3.08
Vegyesvonat	este	8.04
Gyorsmotor	este	9.17
Motoros Makóról	d. u.	5.40

Mezőhegyesről:

Motoros	regg.	5.57
Motoros (vasárnaponként)	d. u.	2.02

Brád-Borosjenő-Ujszentanna felől:

Motoros	d. e.	7.15
Gyorsmotor	d. e.	7.59
Személyvonat	d. e.	9.53
Motoros	délben	11.56
Motoros	d. u.	1.30
Motoros	d. u.	3.40
Motoros	d. u.	5.43
Gyorsmotor	este	6.28
Személyvonat	este	8.51

Szeged felé:

Gyorsmotor	regg.	6.16
Személyvonat	regg.	6.50
Motoros	d. e.	8.40
Motoros	d. e.	11.05
Gyorsmotor	d. u.	12.01
Motoros	d. u.	1.40
Vegyesvonat	d. u.	4.11
Motoros	este	7.10

Ujszentanna-Borosjenő-Brád felé:

Motoros	regg.	5.30
Gyorsmotor	regg.	6.21
Személyvonat	regg.	6.35
Motoros	d. e.	8.23
Személyvonat	d. u.	12.30
Motoros	d. u.	3.01
Motoros	d. u.	5.00
Gyorsmotor	d. u.	4.20
Motoros	este	7.15

Arad-hegyaljai motoros vasut.

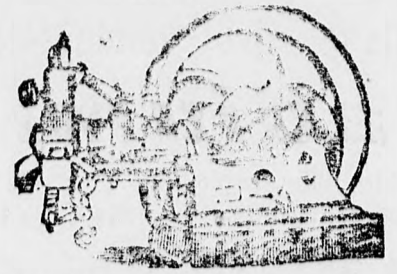
Radna-Pankota-Gyórok felől

52 sz. vegyesvonat	regg.	5.20
3 sz. személyvonat	regg.	6.51
5 sz. személyvonat	regg.	8.17
7 sz. személyvonat	d. e.	9.46
11 sz. személyvonat	d. u.	12.51
13 sz. személyvonat	d. u.	2.43
15 sz. személyvonat	d. u.	4.23
19 sz. személyvonat	este	6.48
21 sz. személyvonat	este	8.54
3 sz. sz.-vonat (vasár és ünnep)	este	10.08

Gyórok-Pankota-Radna felé

2 sz. személyvonat	regg.	4.35
4 sz. személyvonat	regg.	6.04
6 sz. személyvonat	regg.	7.32
10 sz. személyvonat	d. e.	10.35
12 sz. személyvonat	d. u.	12.34
14 sz. személyvonat	d. u.	2.01
18 sz. személyvonat	d. u.	4.31
20 sz. személyvonat	este	6.31
22 sz. személyvonat	este	

Drezdai motorgyár részv.-társ.
Németség egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-
motorokat és lokomobilokat
valamint **szívógépmotorokat.**
Meglepő újdonság!
egyetemes generatorunkkal
a tényleges lőerő
óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

GELLÉRT IGNÁCZ és TÁRSA

Budapest, Terező-körút 41. Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

MÉZ!

Kitünő akác-méz

szállít **5 kilogrammos postabö-**
dönökben bárhová 7 kor. 30 f.

Virág-méz

6 kor. 30 f. utánvétellel bérmentve

szatmári **szabó ISTVÁN**

méhészete, Pankotán.

BORHEGYI
LITHIUMOS BORVIZ

kiváló nedvhajtó.

Sziklából fakadó természetes gyógyásványviz.
Aradon képviselő és nagybani raktár,
Kardos Miklós. Telefon 647.

Kapható: Daimel Lajos, telefon: 98. Diirr
Kocsárd, telefon: 130. Éles Ármán, telefon:
44. Färber Lajos és Testvére, telefon: 311.
Nagy Farkas, telefon: 268. Ehrenfeld Ig-
nác, stb. cégeknél és minden jobb ven-
dégloben és kávéházban.

TELEFON 748.

Vizvezeték és csatornázás berendező műhely,

hol mindennemű csatornázást, fürdőt, klozetet, szivattyút
mosdót, ezek átalakítását a legolcsóbban eszközölöm úgy hely-
ben, mint vidéken.

Huszonnégy évi tapasztalataim, ugyiszintén tizennégy évi
aradi működésem elég biztosíték tisztelt rendelőimnek, hogy
az elvállalt munkát szakszertűen és pontosan eszközölöm.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri:

Mókos Márton,

szerszám-
Arad, Petőfi-utca 4.

2051

UJ-TÁTRAFÜRED egész éven át nyitva SZANATORIUM legközszeri beteg részére

A legkényelmesebb igényeknek
megfelelően, modera kényelmi és higienikus szem-
pontok dominálásával. Központi vízfűtés, villanyvilágítás,
hideg és meleg vízvezetékekkel berendezve. Étkező és
társalgó termek, szellős déli fekvésű fekvőcsarnokokkal.
Állandoorvosi felügyelet, gondos ápolás, mérsékelt szoba
és pensio árak. Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság,
Ujtátrafüred. Vezető főorvos: Dr. Szontagh Miklós.

Gőzmivelés!

Nagyobb területek szántását új géprendszerű 20 névleges lóerejű két gőzekével, épügy mélyrigolozásokat szőlő, sparga, stb. telepítésekhez előháztos gőzrigolekkel igen kedvező feltételek mellett elvállal

ORTUTAY GYULA
bélamajori gazdasága
Mezőkovácsháza, (Csanád-m)

Nem létezik jobb

kítánó husleves azonnali elkészítésére

MAGGI féle
husleves-kockánál

Darabja 5 fillér.

A MAGGI-féle husleves-kocka tiszta, legjobb husleves szilárd alakban és a szükséges konyhasót és fűszert is tartalmazza.

Csak a MAGGI névre és a kereséscíllal vérfegygyel valódi.

Vászon, canavász, sifon stb magánvevő részére is eredeti gyári áron.

Vászon-különlegességeim közül ajánlom főleg magánvevőknek gyári áron:
„Lisa” vászon finomszálú — frt. 6.75.
„Express” vászon középfinomszálú fért-fehérneműre — frt. 7.—
„Vasuti” vászon erősszálú, fehérneműre, lepedőkre — frt. 7.25.
Teljes darabokban 23 mtr. hosszú, 82 cm. széles. — Minták ingyen és bérmentve.

A Jeselnici szövő- és fonal-írező-gyár
NICOLOVITS LAZÁR.
Vászongyári raktár:
Budap Rákóczi utest, 36 ÉZ. Párisi nagy áruház mellett.

„EVOE” haj-csodaszer
bebizonyíthatólag hatásos!

Kopaszág, hajhullás, hámház elleni szer „EVOE” erősíti és feltrissza a fejbőrt, erősíti és elősegíti a haj növekedését. Egy nagy üveg ára igen kiadós, 5 kor., három üvegé 12 korona. „EVOE” csoda-crém ránc, vimmerli, redő, bőrátka ellen. Nagy tégely 4 korona. „EVOE” keleti szépitő szappan 1 korona. „EVOE” társaság Wien II/603 P.áterstrasse 57. — Egyedüli főraktár Arad: Vidkei részre: Vöröskereszt Drogeria, Weitzer János utca.

Angol, francia, német nyelv, ének és zongorából alapos oktatást kezdők és haladók számára házban és házon kívül
Szabadság-tér 13. sz. I. em. ajtó 14.

MUSCHONG-BUZIASFURDÓ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz.

Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kítánó hatásnak bizonyult. — Orvosiilag ajánlva.

Aradi főlerakat Pollák József cégénél, József-főherceg-ut. 11. sz.

BIZTOS ALAP

ANDRÉNYI SEC ARAD

ÜDÍTŐ FRISS SZAKEMBEREK
ZAMAT. ELISMERÉSI.

HAGYOMÁNYOS FRANCZIA MŐBESZTER. KIVÁLÓ APRÓ GYÖNGY.

NAGY SZŐRŐK ÉSZAKSZERŰ KÖZISMERTETTSÉGET SAJÁT MINTA
MÉRVÉLDŐSÍTŐ KEZELÉS. GONDVIZÁR. SZERŰ SZŐLŐBIRTOK

Aradi Ipar- és Népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1910. évi szeptember hó 13-án déli 9 órakor az Aradi Ipar és Népbank zálogosztályában a következő számú és 1910. évi június hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak alapszabályunk 46. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

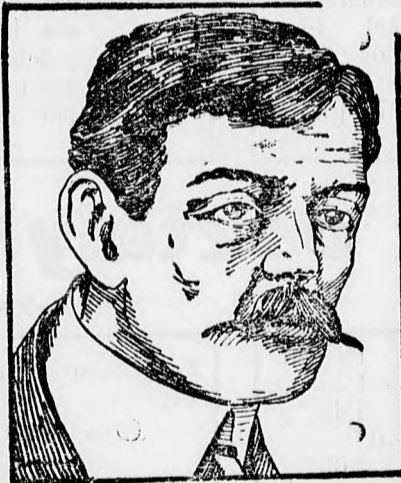
- 12054 12205 12344 12696 12887 12935 12986 13012 13064 13245
- 13251 13332 13556 13557 13945 14103 14117 14165 14175 14229 14329
- 14483 14490 14540 14570 14649 14857 15005 15162 15176 15243 15417
- 15525 15629 15643 15730 15736 15927 16030 16097 16320 16366 16373
- 16392 16567 16577 16616 16713 16719 17047 17051 17221 17321 17674
- 17676 17884 18030 18033 18035 18348 18417 18472 18634 18657 18691
- 18908 18912 19189 19250 19346 19430 19663 19686 19706 19721 19783
- 20169 20176 20223 20231 20255 20281 20324 20494 20559 20575 20602
- 20651 20659 20664 20671 20699 20715 20846 20871 20974 21009 21023
- 21116 21132 21137 21140 21147 21279 21463 21484 21531 21545 21574
- 21599 21619 21154 21776 21814 21864 21876 21879 54 82 87 329 368
- 409 441 451 495 513 584 587 624 704 739 819 833 897 899 938 974
- 1064 1169 1266 1277 1319 1389 1395 1415 1429 1615 1628 1783 1790
- 2012 2097 2102 2128 2138 2242 2307 2385 2438 2494 2590 2743 2770
- 2802 2907 2971 3022 3042 3061 3069 3075 3077 3081 3083 3257 3280
- 3309 3327 3429 3487 3501 3520 3560 3573 3579 3583 3603 3615 3616
- 3665 3690 3757 3813 3859 3874 3893 3946 3976 4033 4076 4292 4298
- 4307 4344 4348 4349 4458 4483 4541 4551 4582 4736 4741 4767 4816
- 4899 4903 5096 5137 5181 5187 5200 5231 5338 5371 5477 5490 5501
- 5588 5599 5694 5704 5782 5790 5826 5827 5850 5938 5938 5953 6000
- 6018 6020 6025 6037 6194 6226 6227 6249 6308 6341 6373 6474 6496
- 6546 6586 6611 6613 6630 6644 6667 6685 6714 6750 6770 6778 6804
- 6829 6843 6850 6851 6957 6969 6977 6987 6994 7015 7019 7029 7031
- 7044 7045 7046 7059 7061 7073 7076 7080 7084 7085 7086 7087 7092
- 7097 7098 7102 7103 7106 7107 7108 7109 7144 7166 7172 7180 7187
- 7196 7215 7220 7262 7269 7278 7297 7301 7319 7331 7359 7367 7376
- 7405 7423 7432 7441 7449 7456 7468 7479 7482 7489 7496 7514 és 7551

Arad, 1910. évi augusztus hó 23-án.

2170

Az igazgatóság.

Maculatur-papír kapható a kiadóhivatalban.

Használat előtt.

Használat után.

Ily csodás változást idéz elő

KOLA-DULTZ

a természet legjobb agy- és ideg tápláléka.

Hangulat, gondolkodás, tevékenység, valamint a test minden mozgása az agyvelőtől függnek.

Bágyadság, fejfájás, levertség, kimerültség és általános testi gyöngeség a hiányzó életerő jelei. Ha Ön állandóan egészséges idegekkel és jó emlékezőtehetséggel vagyis, ha a munkát és fáradságot élvezetül akarja tekinteni, úgy szedjen Kola-Dultzot. Ez az ideg- és agyvelő természetes tápláléka, mely egyúttal a vért javítja és fiatalítja és így erőt és életet nyújtva, a test minden szervére hat. Kola Dultz

életkedvet és munkakedvet ad

és az ifjúság érzetét az egészséggel és tetterővel, melyek sikert és boldogságot eredményeznek.

Szedje egy ideig naponta a Kola-Dultzot, az megerősíti az idegeit eltűnik minden gyöngeség és hatása alatt erősnek és egészségesnek fogja magát érezni. Kolát orvosok és tekintélyes az egész világon ajánlják és szegényházakban és idegkórházakban használnák.

Kérjen ingyen Kola-Dultzot!

Most alkalmat nyitok Önnek arra, hogy idegeit megerősítse. Irjon nekem egy levelezőlapot az Ön pontos címével és én azonnal küldök ingyen és bérmentve egy csomag Kola-Dultzot, mely elegendő lesz arra, hogy megismerje a hatását és méltányolni tudja kiválóságát.

Ha hatásával meg van elégedve, úgy rendelhet többet. De rögtön irjon, mielőtt elfelejt.

Főraktár: Dultz Miksa, Budapest, VII. Abt. 457. Dohány-utca 29.

Iskola beiratási hirdetés!

Iskola beiratási idejére.

Fischer nagyáruházának

ARAD, Szabadság-tér 12.

szenzációs olcsó árjegyzéke!

Külön osztály gyermekek részére!

Gyermek-nyakkendők!

Gyermek mosó nyakkendők csokor	10 kr.
" " " regatta	15 "
" tiszta selyem csokor	25 "
" " " regatta	25 "
" " " plastron	29 "

Gyermek-ingek!

Gyermek ingek vasalt fehér	95 kr.
" " jómínőségű sifonból	1'05 "
" " puha mellű sifonból	1'25 "
" " egész finom madipulánból	1'45 "
Gyermek gallérok és manzsetták jómínőségben.	

Gyermek-kalapok!

Gyermek őszi kalap lodenből	75 kr.
" " fekete és színes	98 "
" " finomabb min.	1'25 "
" " elegáns kiv.	1'35 "
" " sikkos forma selyem béléssel	1'50 "

Gyermek-sapkák!

Gyermek sport sapka kockás szövettől	35 kr.
" sapka kék szövettől	50 "
" deák sapka finom chevottól	65 "
" matróz sapka kék és piros szövettől	75 "
" matróz sapka kék és piros selyemből	1.15 "

Gyermek esőernyők!

Gyermek esőernyők croiseból	95 kr.
" " clottból	1'15 "
" " finom canalából	1'45 "
" " sergaból	1'60 "
" " jó minőségű selyemből	1'75 "

Gyermek zsebkendők!

Gyermek zsebkendők képekkel	05 kr.
" " sifonból fehér	08 "
" " vászonból	11 "
" " jobb minőségű vászonból	14 "
Gyermek zsebkendők fin. színes batiszt	15 "

Gyermek iskola-táskák!

Gyermek iskolatáskák viaszkos vászonból	35 kr.
" " színes képekkel	45 "
" " vízm. vászonból	50 "
" " jó min. tartós	60 "
" " bőrből	75-1'50 "

Gyermek patent harisnyák, fegy-házi munka!

Gyermek pat. harisnyák, árak tetszés szerint.	
" pat. harisnyák jó min.	15-27 kr.
" pat. harisny. diamaot fek.	19-38 "
" pat. harisny. pudpla sarok	27-45 "
" pat. harisny. legj. min.	32-57 "

Különféle tárgyak gyermekek részére!

Gyermek nadrágtartók gummiból	19-35 kr.
" zsebkés fehér és barna csonttal	20-30 "
" fogkefék	10-35 "
" pénzszény bőrből	10-50 "
" patent zsebtartatók	25-50 "

Férfidivat osztály!

Olcsó árjegyzék!

Férfi fehérnemű!

Férfi ing színes puha mellű	1'15 kr.
" " sifonból piquet mellű	1'35 "
" " angol zephyrből színes	1'45 "
" " egész finom fehér damaszt mellű	1'65 "
" " egyedüli különlegességem drapp csikos	1'75 "

Férfi-kalap ujdonságok!

Férfi kalap jó minőségben	1'25 kr.
" " megbízható jó minőségben	1'50 "
" " színes és fekete legújabb forma	1'75 "
" " elegáns, finom gyapjuból	2- "
" " legfinomabb nyulszőrből	2'50 "

Férfi esőernyők!

Férfi esernyő croiseból	1'15 kr.
" " jó minőségű clottból	1'35 "
" " tartós canalából	1'50 "
" " glória selyemből	1'75 "
" " finom selyemből	1'95 "

Férfi nyakkendők óriási választékban.

Férfi batiszt c okor szép mintákban	11 kr.
Férfi batiszt regatta szép mintákban	19 "
Férfi selyem csokor gyönyörű szép mintákban	25 "
Férfi selyem regatta gyönyörű szép mintákban	35 "
Férfi nyakkendők tiszta selyemből ujd.	50 "

Különféle férfi-divatcikkek!

N: gyválasztékú zsebkendők drb.	19-25 kr.
Jó minőségű nadrágtartók drb.	35-50 "
Jó minőségű harisnyakötők drb.	39-50 "
Nagy választék divatos kézelő-gombokban	25-50 "
Jó minőségű köpper lábravaló alkalmi vétel	95 "

Férfi-harisnyák!

Férfi harisnya maccoi nyersszin párja	19 kr.
Férfi harisnya színes és fekete párja	25 "
Férfi harisnya divatos csikos párja	29 "
Férfi harisnya különlegesség leg-újabb minták párja	35 "
Férfi harisnya tiszta cernából párja	45 "

Női divat osztály!

Női fehérnemű!

Női ing sifonból himzéssel díszítv	85 kr.
" ing madipulán gyönyörű himzés betéttel	1'15 "
" ing finom vászonból kézi kimz.	1'50 "
" ing finom franc. batisztból szin.	1'75 "
" ing rumburgi vászonból kelen-gyének	2'00 "

Különféle női divatcikkek!

Női selyem esernyő alkalmi vétel	1'75 kr.
" selyem övek, fekete és színes	50-95 "
" selyem gummi övek, fekete és színes	95-1'50 "
" készitások, bőrből, legújabb	45-1'90 "
" selyem nyakkendők és divatos gallérok.	

Női harisnyák!

Női harisny. kötött szin és fekete párja	35 kr.
" harisnyák színes csikos legújabb divat párja	39 "
" harisnyák mintázott tiszta cernából párja	50 "
" harisny. flour fek. alk. vétel párja	65 "
" " áttört egész fin. p rja	95 "

Gyermek kocsik gyári raktára. 5 forinttól, 50 forinttig.

Nyomatott Zlinszky István és Társa könyvnyomdájában Aradon.